

Zvolenský Szaniszló pozsonyi érsek metropolita újévi pásztorlevele

Szeretett testvéreim,

az új év kezdetén belépünk a huszonegyedik század első évtizedének utolsó évébe, úgy is fogalmazhatunk, hogy tulajdonképpen lezárjuk a harmadik millénium első évtizedét. Néhány hete emlékeztünk meg a vasfüggöny lehullásának huszadik évfordulójáról, és húsz évvel ezelőtt e napon ünnepelhattük meg hosszú idő után először a szabad Újévet.

1989 novembere csupán olyan töréspont volt, amely megnyitotta a szabadság újraéledésének igényes és hosszúlejárátú folyamatát. Nagyon kívántuk és óhajtjuk most is elérni a valódi szabadságot, tehát igyekszünk keresni a való igazat, melynek alapján nyugszik az igazi szabadság. E való igazból csírázik ki az igazi szabadság. Értelemszerű, hogy az igazi szabadság nem jelenti a rátermettek, tehetségesek és gazdagok fájdalmas önkényuralmát. Ellenben az igazi szabadság lehetőséget nyújt a valódi emberi méltóság megvalósulására, elsősorban a jócselekedetek gyakorlása által.

Ha szemrevételezzük a közélet fontos eseményeit, tudatosíthatjuk, hogy az elmúlt évben is, melyet az imént fejeztünk be, az idei év is, melyet most kezdtük meg, választásokra került és kerül majd sor. Megfontoltan választani, ez is egy kifejezésmódja az emberi méltóságnak. Nemcsak egyértelműen politikai szemszögből, de állást kell foglalnunk létünk alapvető irányultságát illetően is, amelyből aztán szerteágazik többi elhatározásunk. Emlékszünk, hogy a változás évében 1989-ben, lelkesen a szeretetet választottuk, sőt együtt énekeltük: Szeretetet ígértünk egymásnak. Lehet, hogy manapság sokan csalódtak, hogy ezt az ideált kevésbé sikerült megvalósítani. De az így megfogalmazott óhaj tulajdonképpen választás, megmarad minden csalódás ellenére, és ezért van reményünk, amelyet nem akarunk és nem is szabad elveszteni. Húsz év után, sajnálattal tudatosítjuk, hogy amikor használni tanultuk a szabadságot, sajnós sor került helytelen módon való alkalmazására is. Olyan alkalmazására, melyből máig okulunk. Ebben az összefüggésben feleleveníthetjük azt a gondolatot melyet mostani szentatyánk, XVI. Benedek intézett hozzánk, akkoriban még Ratzinger József bíborosként. Amikor 1992-ben meglátogatta Szlovákiát, a sajtóértekezleten többek között találóan megjegyezte, hogy a demokráciának sincs védelme különböző tévedések ellen, sőt, néha még saját magát is tönkretelheti.

Az új esztendő első napjai eszünkbe juttatják, miként múlik az idő, viszont az idő múlásával lehetőséget kapunk lelki növekedésünk útjának folytatására. Lelki növekedésünk azonban feltételezi helyes állásfoglalásunkat, amikor szembesülünk vallási jogaink tiszteletben tartásának kérdéseivel. Ezen kérdéseink az összeurópai határozatok következményeként fogalmazódtak meg bennünk. E határozatok többek között össze vannak foglalva a „Lisszaboni szerződésben“, így Európa minden államában ráhatással vannak életünkre.

Az Európai bíróság által hozott egyik ilyen határozat, az emberi jogokról és a vallási szimbólumokról szól. A kereszték körüli viták viszont gondolatainkat arra irányítják, milyen kulturális, társadalmi és mindenek előtt lelki értéket jelent számunkra az Isteni szeretet szimbóluma.

Jó hír, hogy nálunk a képviselők többsége a kereszt szimbóluma tiszteletben tartása mellett szavazott, melynek eltávolítása „ellentétben van Európa kulturális hagyományaival és keresztény történelmével.“ Az ilyen eredmények olyan reményre buzdítanak, hogy

ugyanolyan arányban szavazhatnák meg azt a határozatot is amely a családközösséget illeti melyet férfi és nő alkot, illetve az élet védelméről szól.

A keresztszimbólum értékelésének összefüggésében helyénvaló feleleveníteni a kereszt mély vallási értelmezését, melyet Isten szolgája II. János Pál pápa szavaival fejezhetünk ki, aki Krisztus keresztjét úgy határozta meg mint „a világ nélkülözhetetlen kiindulópontját“ mint „az örök élet leválaszthatatlan forrását“ (Salvifici Doloris, 18. sz.)

A kereszt tehát nem csupán teológiai fogalom, nem csak elmékedési téma – a kereszt mindennapi valóság, amely gyakran egyformán fájdalmas és láthatatlan.

Az új esztendő küszöbén gyakran töprengünk mit hoz a jövő, én viszont szeretném hálával megemlíteni mit éltünk át az elmúlt időszakban. A nemrég meghirdetett, egyházmegyénkre kiterjedő szentmártoni gyűjtésünk, de más gyűjtések is igazolják, szeretett testvéreim a ti nagylelkűségeket és nagyvonalúságotokat. Köszönöm hajlandóságotokat az adományozásra, mert ez örömteli jele a nagy lelkierőnek és együttérzésnek annak ellenére, hogy behálózott minket a gazdasági válság. Az emberi szabadság kinyilvánítása az, hogy hajlandók vagyunk megosztani javainkat. Ily szabadságra bátorít minket maga az Isten, hogy ne csak javainkon osztozzunk, de tehetségünkkel, az időnkkel, képességeinkkel és tanácsainkkal is segítsünk egymásnak.

Áldott új esztendőt kívánok, hogy legyen ez az év keresztény katolikus identitásunk megszilárdítása és az ebből áradó öröm éve. Kívánok nektek szeretett testvéreim sok örömet, Isten áldásának bőségét, éljétek át idén újból az ajándékozás örömét, akár ti kapjátok vagy ti adományoztok. Végül kívánom a legnagyobb örömet – melyet a megszületett Gyermekek nyújtnak nekünk – aki valódi békét hozott minden jóakarátú embernek.

+ Zvolenský Szaniszló
Érsek metropolita